

СУЧАСНІ НАПРЯМИ, МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

Гамалій В.Ф., д. ф.-м. н., проф.,
завідувач каф. економічної теорії, маркетингу
та економічної кібернетики
Дмитришин Б.В., к. е. н., доц.
Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький

Апарат кібернетики дає змогу розкривати закономірності функціонування технічних, біологічних, соціально-економічних систем та управління ними, з'ясувати логіку їхнього внутрішнього розвитку, завдяки чому він широко застосовується в науках, які вивчають ці системи. Як відомо, економічні системи належать до класу складних динамічних систем, тому з метою їх адекватного дослідження доводиться широко використовувати кібернетичні принципи, чим і зумовлене виокремлення напрямку “економічна кібернетика” (ЕК) [1, с.8].

Загалом ЕК володіє досить широким арсеналом засобів, інструментів і технологій для: аналізу соціальних і економічних об'єктів, процесів, явищ і систем, їх моделювання та прогнозування; визначення нових закономірностей функціонування як економіки в цілому, так і її окремих складових; управління складними організаційними системами в умовах невизначеності та перманентного ризику; розробки інформаційних технологій підтримки прийняття рішень у різних сферах людської діяльності. Бурхливий розвиток ЕК наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. призвів до появи величезної кількості засобів та методів цієї науки. Так, лише для задачі прогнозування створено більше двохсот різних методів [2, с.158]. Досить докладно сучасні методи та моделі ЕК розглянуто в працях [2-4], при цьому практично увесь інструментарій цієї науки можна поділити на чотири великих групи (рис. 1).

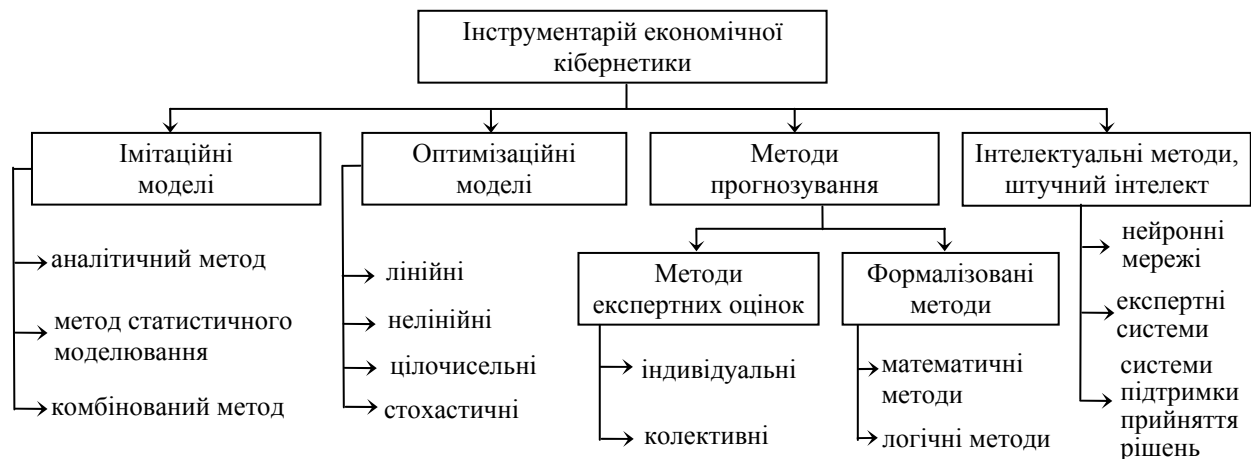

Рис. 1. Класифікація інструментарію ЕК

На сучасному етапі розвитку ЕК постають проблеми нелінійності, складності, неврівноваженості. Широко розвиваються такі її напрями як синергетика, теорія складності, теорія динамічних систем, теорія хаосу, нелінійна динаміка та ін.

Список використаної літератури:

- 1) Олешко Т.І. Економічна кібернетика як наука // Проблеми та перспективи економічної кібернетики: колективна наук. Моногр. / Під ред. Т.І. Олешко. – К. : ВД ТОВ “Agrar Media Group”, 2013. – 236 с. – с. 5-21.
- 2) Квіта Г.М. Аналіз сучасних методів економічної кібернетики та їх реалізація в програмних засобах / Г.М. Квіта // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2013. – № 3 (71). – с. 157-161.
- 3) Чубукова О.Ю. Кібернетика: від простих систем та технологій до кіберсередовища / О.Ю. Чубукова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 12. – с. 33-38.
- 4) Савченко Р.О. Вплив кібернетики на розвиток управлінського контролю / Р.О. Савченко, Н.М. Савченко // Агросвіт. – 2015. – № 24. – с. 11-14.